

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. J.**, so sídlom v B., správcu konkurznej podstaty úpadcu: **X.**, so sídlom B., v konkurze, proti žalovanému **Ing. J.**, bývajúcemu v N., zastúpenému Advokátskou kanceláriou E., so sídlom v B., o **zaplatenie 172 807,54 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20 C 172/2010, o dovolaní spoločnosti W.W., so sídlom v S., zastúpenej JUDr. M., advokátkou v T. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2014 sp. zn. 13 Co 36/2014, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2014 sp. zn. 13 Co 36/2014 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením z 21. októbra 2013 č.k. 20 C 172/2010-237 (v poradí druhým) pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu tak, že z konania vystupuje žalobca: X., so sídlom B., a na jeho miesto do konania vstupuje ako žalobca: W.W., so sídlom S.. Zároveň rozhodol, že doterajší žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Uviedol, že 2. novembra 2012 mu bol doručený návrh zo strany spoločnosti W.W., na pripustenie zmeny účastníka konania na strane žalobcu z dôvodu, že na túto spoločnosť prešli všetky práva a povinnosti predchádzajúceho žalobcu (X., so sídlom B.), ktoré sú uplatnené v tomto konaní. Ako dôvod uviedol, že 30. mája 2012 o 8.30 hod. sa v priestoroch Exekútorského úradu Bratislava za prítomnosti súdneho exekútora JUDr. P. konala dražba podniku vo veci exekučného konania Ex 345/11, na ktorej bol udelený príklep vydražiteľovi W.W. S použitím ustanovenia § 92 ods. 2, 3 O.s.p. súd prvého stupňa mal za preukázané, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2 tohto ustanovenia, a z tohto dôvodu pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu tak, ako to uviedol vo výroku uznesenia.

Krajský súd v Prešove uznesením z 30. apríla 2014 sp. zn. 13 Co 36/2014 (v poradí druhým) napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh spoločnosti W.W., so sídlom S., na zámenu účastníkov na strane žalobcu zamietol. Odvolací súd v tejto súvislosti, keďže ide o exekúciu predajom podniku, čo je nepopierateľné, bol toho názoru, že ustanovenie § 179 ods. 1 Exekučného poriadku predpokladá primerané použitie ustanovení tohto zákona o exekúcii predajom hnuteľných a nehnuteľných vecí. Teda mal za to, že aj keď 30. mája 2012 došlo k predaju aktív podniku (X., T.), a to aj z titulu pohľadávky vo výške 172 807,54 € s príslušenstvom, uplatnenej v tomto konaní pôvodným žalobcom proti žalovanému, aj v tomto prípade je potrebný súhlas súdu s udelením príklepu na základe zápisnice z dražby podniku sp. zn. Ex/354/2011 (č. l. 145). Zákonodarca totiž v ustanovení § 179 ods. 1 Exekučného poriadku omylom, resp. nedôslednosťou uviedol, že na exekúciu predajom podniku alebo jeho časti sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o exekúcii predajom hnuteľných vecí a nehnuteľností a ustanovenia o predaji podniku na základe zmluvy. Odvolací súd ďalej tvrdil, že aj pri predaji pohľadávky, ktorá tvorí predmet tohto sporu, ku ktorej došlo na základe zápisnice z dražby podniku z 30. mája 2012 (č. l. 145), je potrebné, aby súd udelenie príklepu schválil podľa § 150 ods. 2 O.s.p. Ani z exekútorského spisu (pripojený spis sp. zn. EX 345/2011), ani z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava II (sp. zn. 37Er/2553/2011) udelenie príklepu na základe zápisnice z dražby podniku z 30. mája 2012 (č. l. 145) zistiť nemožno. Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh spoločnosti W.W., so sídlom S., na zámenu účastníkov na strane žalobcu, zamietol (§ 220 O.s.p.).

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala spoločnosť W. v zmysle § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. dovolanie. Namietala, že sa jej postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Tvrdila, že jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v podobe nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odvolací súd, podľa jej názoru, primeraným spôsobom neopísal priebeh konania, obsah odvolania a stanoviska dovolateľky, z ktorých vyvodil svoje právne závery. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva jednostrannosť a taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 179 ods. 1 Exekučného poriadku), ktorá je popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ďalej tvrdila, že odvolací súd jej nedal

odpoveď na to ako právne posúdil argumentáciu uvedenú opakovane v konaní, že vlastnícke právo predmetu dražby vykonaním exekúcie prechádza na vydražiteľa, a to bez ohľadu na to, či došlo v predmetnom exekučnom konaní k porušeniu ustanovení Exekučného poriadku alebo nastali iné vady exekučného konania. Poukázala na súdne konania, v ktorých bola sporná otázka nadobudnutia vlastníctva k predmetu dražby vykonanej predajom časti totožného podniku za účasti totožných účastníkov konania a za rovnakej procesnej situácie riešená diametrálne odlišne. Ďalej tvrdila, že nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov v odôvodnení napadnutého uznesenia rovnako zapríčinili, že konanie trpí tzv. inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Napokon uviedla, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu zisteniu, resp. nesprávnemu právnemu posúdeniu, keď vyslovil, že príklep udelený na dražbe predajom podniku v zmysle § 179 ods. 1 Exekučného poriadku musí byť schválený súdom. Podľa názoru dovolateľky, zámerom zákonodarcu bolo logické primerané použitie analógie legis v prípade predaja podniku podľa obsahu majetkových hodnôt, ktoré podnik tvoria a ktoré má vydražiteľ s podnikom nadobudnúť, nie doslovného prevzatia právnej úpravy dražby nehnuteľností, keď nehnuteľnosti predmetom podniku, ktorý nadobudla dovolateľka dražbou, neboli.

Žalobca ani žalovaný sa k dovolaniu spoločnosti W.W. písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas subjekt, ktorý bol účastníkom odvolacieho konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 239 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením, ktorým zmenil uznesenie súdu prvého stupňa. Preto dovolanie žalovanej proti tomuto uzneseniu je prípustné podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 ods. 1 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv.

Dovolateľka namietala, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie dostatočne odôvodnené a z toho dôvodu je nepreskúmateľné.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd), ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámc, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m. m. I. ÚS 22/03).

Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) tiež vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor), porovnaj napr. sp. zn. III. ÚS 156/06, sp. zn. III. ÚS 331/04, sp. zn. II. ÚS 174/04. Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Občiansky súdny poriadok zakotvuje v § 157 ods. 2 požiadavku preskúmateľnosti rozhodnutia. V zmysle tohto zákonného ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku (uznesenia) uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Odôvodnenie rozsudku (uznesenia) musí byť presvedčivé.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na znenie § 179 ods. 1 a 2 a § 150 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, pričom stroho uzavrel, že aj pri predaji pohľadávky,

ktorá tvorí predmet tohto sporu (majetok draženého podniku), ku ktorej došlo na základe zápisnice z dražby podniku je potrebné, aby súd udelenie príklepu schválil podľa § 150 ods. 2 O.s.p. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je možné bez akýchkoľvek pochybností zistiť, na základe akého myšlienkového postupu dospel odvolací súd k záveru, že aj pri exekúcii predajom podniku, ktorého majetkom je výlučne peňažná pohľadávka, sa vyžaduje schválenie príklepu súdom. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí nedal jednoznačnú a presvedčivú odpoveď na zásadnú otázku, ktorá vyvstala v súdnej veci, a teda či resp. prečo je potrebný súhlas súdu s udelením príklepu pri exekúcii predajom podniku, za situácie, že majetkom predávaného podniku nie sú žiadne nehnuteľnosti, vzhľadom na ustanovenie § 179 ods. 1 Exekučného poriadku. Konštatovanie odvolacieho súdu, že zákonodarca v ustanovení § 179 ods. 1 Exekučného poriadku omylom, resp. nedôslednosťou uviedol, že na exekúciu predajom podniku alebo jeho časti sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o exekúcii predajom hnutelných vecí a nehnuteľností a ustanovenia o predaji podniku na základe zmluvy, adekvátnou odpoveďou na túto zásadnú otázku v zmysle vyššie uvedených pravidiel riadneho odôvodnenia súdnych rozhodnutí nie je. Dovolací súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že v rámci konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 18 Cb 171/2008 a na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 7 Cob 13/2013, 1 Cob 12/2014 bola totožná otázka za rovnakej skutkovej situácie vyriešená diametrálne odlišne. Aj vzhľadom k tejto skutočnosti je potrebné, aby odvolací súd svoj odlišný právny názor na vec náležite odôvodnil.

Nepreskúmateľnosť uznesenia odvolacieho súdu, majúca za následok jeho nepresvedčivosť je vadou konania, ktorou sa, ako už bolo uvedené, účastníkovi odníma možnosť riadne konať pred súdom. So zreteľom na uvedené dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nebolo možné v dovolacom konaní podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti zaujatých právnych záverov, lebo vzhľadom na už spomenutú vadu konania, nemožno posúdiť, či napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na (ne)správnom právnom posúdení veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2015

JUDr. Viera P e t r í k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová